

මාතර ප්‍රාදේශීය සභාව
මාතර දිස්ත්‍රික්කය

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2017 මාර්තු 24 දිනද, ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2016 මාර්තු 15 දිනද, විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර, සමාලෝචිත වර්ෂයේ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව 2017 ජූලි 26 දින සභාවේ ලේකම්වරයාට යවා ඇත.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.3 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මාතර ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.3.1. ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත දැක්වෙන ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සභාවට ලැබී තිබූ රු. 200,000 ක් වූ පර්වස් 28 ක ඉඩමේ වටිනාකම ස්ථාවර වත්කම් ලෙස ප්‍රාග්ධනිත කර නොතිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ණය පදනම මත ලබා ගෙන තිබූ සේවා වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු රු.325,520 ක වියදම ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සභාව ණය පදනම මත ලබාගෙන තිබූ යන්ත්‍රසූත්‍ර හා උපකරණ වල රු.922,248 ක් වූ වටිනාකම ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
- (ඈ) වාහනවල වටිනාකම රු.4,339,998 ක් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි

1.3.2 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වූ රු.123,334,042 ක් වූ හිඟ හිටි වෙනත් ආදායම් ශේෂය තුළ අවුරුදු 03 ක කාලයක් ඉක්ම වූ එකතුව රු.58,660,164 ක ශේෂ ඇතුළත් වී තිබුණි.

- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වූ රු.65,392,763 ක ප්‍රාග්ධන ණයහිමි ශේෂය තුළ 2007 වර්ෂයේ සිට ඉදිරියට ගෙනෙමින් පවතින එකතුව රු.22,676,144 ක් වූ ණය ශේෂ ඇතුළත් වී තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු.8,876,667 ක් වූ ආපසු ගෙවිය යුතු විවිධ තැන්පතු ශේෂය තුළ අවුරුදු 03 ක කාලයක් ඉක්මවා තිබුණු රු.8,173,131ක ශේෂයක් ඇතුළත් වී තිබුණි.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට අයකරගත හැකි උපයෝගී සේවා යටතේ දැක්වෙන එකතුව රු.1,942,225 ක් වූ ශේෂය මාතර මහා නගර සභාවෙන් නිරවුල් කරගෙන නොතිබුණි.

1.3.3 විගණනය සඳහා අවශ්‍ය ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

එකතුව රු.35,840,382 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම්, රු.1,942,225 ක් වූ අය කරගත හැකි උපයෝගී සේවා සහ රු.14,390,859 ක පෙර වර්ෂ ගැලපීම් සම්බන්ධයෙන් උපලේඛනය, රු.23,592,538 ක් වූ හිඟ හිටි ප්‍රාග්ධන ආධාර හා රු.7,931,031 ක් ආදායම් ආධාර සම්බන්ධයෙන් ආධාර ලේඛනය හා විස්තරාත්මක උපලේඛනය, එකතුව රු.5,115,076 ක් වූ හිඟ හිටි ජලබිල් සම්බන්ධයෙන් විස්තරාත්මක උපලේඛනය, රු.21,981,649 ක් වූ කර්මාන්ත ණයගැති හා රු.22,452,139 ක් වූ ණයහිමි ශේෂ සම්බන්ධයෙන් උපලේඛන, ලිපිගොනු හා ශේෂ සනාථ කිරීම් යනාදී සාක්ෂි ඉදිරිපත් නොකිරීම නිසා එම ගනුදෙනු හා ශේෂ සතුටුදායක ලෙස පරීක්ෂා කිරීමට විගණනයේදී නොහැකි විය.

1.3.4 නීති, රීති හා රෙගුලාසි යනාදියට අනුකූල නොවීම

ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ 396 අනුව නිකුත් කල නමුත් ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොවූ මාස 06 ක කාලයක් ඉක්මවා තිබුණු එකතුව රු.601,508 ක් වූ චෙක්පත් 05 ක් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කර නොතිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදමට වඩා වැඩි වූ ආදායම රු.34,464,557 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදමට වඩා වැඩි වූ ආදායම රු. 24,096,340 ක් විය. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.10,368,217 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරේ.

2.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මුළු පුනරාවර්තන ආදායමින් සියයට 59 ක් තරම් මුළු පුනරාවර්තන වියදම් පැවති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) ස්වයං උත්පාදන ආදායම් ඉක්මවා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මෙන්ම ඉකුත් වර්ෂ දෙකෙහිද සැලකිය යුතු අගයන්ගෙන් පුනරාවර්තන වියදම් වැඩිවී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

2.3 කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජංගම හා ක්ෂණික අනුපාතය 1:2.1 ක් ලෙස පෙන්වුම් කලද, ණයගැති ශේෂය තුළ වසර 03 ක කාලයක් ඉක්මවා අය නොවී පවතින රු.58,660,164 ක ශේෂ පැවතීමෙන් එම අනුපාතයන් ප්‍රකාරව ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයක් නොපවතින බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

2.4 ආදායම් පරිපාලනය

පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය විය

2.4.1 වරිපනම් බදු

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 158 (1) (අ) වගන්තිය ප්‍රකාර හිඟ වාරික අයකර ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම නිසා වර්ෂය අවසානයට මුළු හිඟය රු.4,017,281 ක් තරම් ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.

2.4.2 බදු කුලී

වර්ෂය ආරම්භයට හිඟ කුලී ශේෂය රු.419,712 ක් වූ අතර, රු.1,717,734 ක් වූ වර්ෂයේ බිල් කිරීම් සමඟ රු.2,137,446 ක් අයවිය යුතුව තිබුණි. වර්ෂය තුළ මුළු අයවීම් රු.1,746,811 ක් වීම නිසා, වර්ෂය අවසානයට රු.400,635 ක හිඟ ශේෂයක් විය.

2.4.3 උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු

පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගේ හා අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට උසාවි දඩ වෙනුවෙන් රු.5,000,000 ක් හා මුද්දර ගාස්තු වෙනුවෙන් රු.22,500,000 ක මුදලක් අයවිය යුතුව තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) 2014 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය තෙක් බඳවාගෙන තිබූ සේවකයන් 10 දෙනාගෙන් නියමිත රාජකාරි ඉටු කරවා නොගෙන වැටුප් හා දීමනා ගෙවීම සඳහා සහා අරමුදලින් රු.4,023,336 ක් වැය කර තිබූ නිසා මහජන සුභසාධන හා සෞඛ්‍ය කටයුතු, මාර්ග නඩත්තු කටයුතුවලට බාධා පැමිණ තිබුණි.
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂවල සිට ඉදිරියට ගෙනෙමින් පවතින මුද්දර බදු රු.44,017 ක්, වැට් බදු රු.235,651 ක් හා ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු රු.45,338 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද නිරවුල් කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ද්විතීයික හා ප්‍රාථමික පුරප්පාඩු 07 ක් පුරවා ගැනීමට සහ ද්විතීයික හා ප්‍රාථමික තනතුරු 08 සඳහා බඳවාගෙන තිබූ අතිරික්ත සේවක සංඛ්‍යාව විධිමත් කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

3.2 නිෂ්ක්‍රීය හා උන උපයෝජිත වත්කම්

සභාවට අයත් පිරිවැය රු.19,349,568 ක් වූ යන්ත්‍ර 04 ක් හා වටිනාකම් තක්සේරු කර නොතිබූ මාර්ග තලනය හා ඩබල් කැබ් රථය සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ඵලදායී කාර්යයක් සඳහා යොදවා ගෙන නොතිබුණි.

3.3 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැය ලේඛනයට අනුව ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.68,520,100 ක් වූ වැඩ යෝජනා 38 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණ ද, වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණේ රු.7,892,390 ක් වූ කර්මාන්ත 11 ක් පමණි.

3.4 සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) සහා බල ප්‍රදේශයේ දෛනිකව එකතුවන සහ අපද්‍රව්‍ය ටොන් 08 ක ප්‍රමාණයෙන් ටොන් 3.5 ක ප්‍රමාණයක් කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිතා කළද, ඉතිරි ටොන් 4.5 ක ප්‍රමාණය බැහැර කිරීමේ විධිමත් ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි. මේ නිසා

2013 වර්ෂයෙන් පසුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පරිසර බලපත්‍රය ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණි.

(ආ) අවිධිමත් කසල බැහැර කිරීම නිසා කාබනික පොහොර මධ්‍යස්ථානය ආසන්නයේ ප්‍රදේශවාසීන්ගේ විරෝධය මත 2016 ජුනි 13 දින සිට කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය නතර කර තිබූ අතර, රු.1,114,493 ක වියදමින් ඉදිකර තිබූ කාබනික පොහොර මධ්‍යස්ථානයද එදින සිට නිෂ්ක්‍රීයව පැවතුණි.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 අයවැය පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ අයවැය ලේඛනයේ ඇතුළත් වැය විෂයයන් 06 ක ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා වෙනත් වැය විෂයයන්ගෙන් රු.1,095,000 ක ප්‍රතිපාදන මාරු කර ගෙන වියදම් දැරීමද, වියදම් විෂයයන් 07 ක එකතුව රු.20,573,878 ක් වූ ඉතිරි කිරීම්ද, පැවතීම යන හේතු නිසා අයවැය ලේඛනය ඵලදායී මූල්‍ය කළමනාකරන පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

4.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ 2005 නොවැම්බර් 08 දිනැති අංක 03 දරන පළාත් පාලන ප්‍රතිසංස්කරණ චක්‍රලේඛයේ 8 ඡේදය පරිදි අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකයක් පිහිටුවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදීත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

5. පද්ධති හා පාලනය

පහත දැක්වෙන පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුය.

- (අ) වත්කම් කළමනාකරණය
- (ආ) ගිණුම්කරණය
- (ඇ) ආදායම් රැස්කිරීම
- (ඈ) අයවැය පාලනය